

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 189/18

Luxemburg, 6 december 2018

Arrest in zaak C-305/17
FENS spol. s r. o. / Slovenská republika – Úrad pre reguláciu sieťových
odvetví

Lidstaten mogen geen heffing opleggen over de export van elektriciteit die op hun grondgebied is geproduceerd

Een dergelijke heffing wordt niet gerechtvaardigd door het doel, een stabiele stroomvoorziening op het nationale grondgebied te waarborgen

Om de betrouwbaarheid en de stabiliteit van het Slowaakse elektriciteitsnet te verzekeren nadat twee eenheden van de kerncentrale Jaslovské Bohunice waren stilgelegd, werd met name in 2008 een specifieke heffing opgelegd over het gebruik dat van dat net werd gemaakt om in Slowakije geproduceerde elektriciteit uit te voeren naar onder meer de lidstaten.

Op grond van die heffing diende Korlea Invest, een elektriciteitsleverancier naar Slowaaks recht (met als rechtsopvolger de eveneens in Slowakije gevestigde onderneming FENS), een bedrag van ongeveer 6,8 miljoen EUR te betalen. Korlea Invest betwistte de rechtmatigheid van die heffing – die inmiddels niet meer wordt toegepast – voor de Slowaakse rechters met het argument dat het daarbij ging om een heffing van gelijke werking als een douanerecht, die overeenkomstig het beginsel van vrij verkeer van goederen verboden is.

De Okresný súd Bratislava II (rechter in eerste aanleg Bratislava II, Slowakije), bij wie deze zaak momenteel aanhangig is, stelt het Hof de vraag of de betrokken heffing met dat beginsel van Unierecht in strijd is.

In het arrest van vandaag wijst het Hof er om te beginnen op dat elektriciteit een goed in de zin van het Unierecht is en dat een belasting die niet op een product als zodanig wordt geheven, maar op het gebruik van het net dat dient om elektriciteit te transporteren, moet worden geacht op het product zelf te drukken. Bijgevolg valt de betwiste heffing onder de bepalingen van het VWEU inzake het vrije goederenverkeer.

Het Hof stelt verder vast dat die heffing uitsluitend drukt op elektriciteit die in Slowakije wordt geproduceerd en vervolgens wordt uitgevoerd, en dus wordt opgelegd op grond van het feit dat de elektriciteit de grens overschrijdt. In dat verband wijst het Hof het argument van Slowakije af dat zijn nationale recht in een identieke heffing voorziet voor elektriciteit die in Slowakije wordt verbruikt, zodat stroom die daar wordt geproduceerd en vervolgens wordt uitgevoerd op dezelfde manier wordt behandeld als die welke in Slowakije wordt geproduceerd en verbruikt. Beide geldelijke lasten, waarvan de ene door de uitvoerder en de andere met name door de eindafnemer wordt betaald, treffen de elektriciteit immers niet in dezelfde verhandelingsfase, zodat de betrokken heffing daadwerkelijk op dat product drukt op grond van het feit dat het een grens overschrijdt.

In die omstandigheden luidt de conclusie van het Hof dat **die heffing een heffing van gelijke werking is als een douanerecht, zowel voor elektriciteit die naar een andere lidstaat wordt uitgevoerd als voor elektriciteit die buiten het EU-grondgebied wordt geëxporteerd**. In dat verband benadrukt het Hof met betrekking tot de export naar andere lidstaten dat het beginsel van vrij verkeer van goederen zich tegen een dergelijke heffing verzet. Wat de export naar derde landen betreft, brengt het Hof in herinnering dat de lidstaten zich ertoe hebben verbonden om een gemeenschappelijke handelspolitiek te voeren, waarvan de werking in gevaar zou komen als zij het recht hadden om op die export eenzijdig heffingen van gelijke werking als douanerechten in te stellen.

Tot slot herinnert het Hof eraan dat **het verbod voor de lidstaten om douanerechten en heffingen van gelijke werking op te leggen een van de belangrijkste regels van het Unierecht is. Het VWEU voorziet niet in de mogelijkheid om hiervan af te wijken of om een dergelijke afwijking te rechtvaardigen**, ongeacht of het gaat om de betrekkingen tussen de lidstaten dan wel om die met derde landen.

Bijgevolg komt het Hof tot de slotsom dat **de in casu betwiste heffing niet verenigbaar is met het beginsel van vrij verkeer van goederen.**

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught 📞 (+352) 4303 2170